

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології

«Затверджую»

Гарант освітньої програми

 Л. О. Рябовол

« 4 » 01 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ СТАНДАРТИЗАЦІЯ І СЕРТИФІКАЦІЯ НАСІННЯ ”

Освітній рівень: Магістр _____

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство _____

Спеціальність: 201 Агрономія _____

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти

Факультет Агрономії _____

Умань – 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни " Стандартизація і сертифікація насіння " для здобувачів вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти. Умань: Уманський НУС, 2022. 8с.

Розробник: Новак Ж. М., доцент, канд. с.-г. н.

Новак Ж.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології

Протокол від «5» січня 2020 року № 12

Завідувач кафедри, професор, доктор с.-г. н.

Л.О. Рябовол

« 4 » січня 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії
Протокол від «14» січня 2022 року № 7.

Голова

Ю.І. Накльока

« 14 » січня 2022 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	Обов'язкова
Модулів – 3	Спеціальність 201 “Агрономія” За програмою підготовки «Селекція і генетика сільськогосподарських культур», «Насінництво та насіннезнавство»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 7		1-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 90		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень Магістр Освітня програма 30518 Агрономія	Лекції
		14 год.
		Практичні
		16 год.
		Самостійна робота
		60 год.
	Вид контролю – залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: – вивчення чинних стандартів на насіння та ознайомлення і вміння користуватися документами на насіння, здобути глибокі теоретичні знання та набути практичних навичок зі стандартизації та сертифікації насіння, управління процесом сертифікації насіння, розробки умов здійснення державної та міжнародної сертифікації насіння на сучасному етапі розвитку сільського господарства України.

Завдання: вміти користуватися державними стандартами України, Законами України, вміти відрізняти їх від інших нормативних документів. Студенти вивчають процедуру здійснення заходів, спрямованих на визначення та засвідчення відповідності сортових та посівних якостей насіння та/або садивного матеріалу сільськогосподарських та лікарських рослин, лісового насіння і садивного матеріалу, квітково-декоративного насіння і садивного матеріалу багаторічних рослин (далі – насіння та/або садивний матеріал) встановленим законодавством вимогам до нього, а також видачі сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал за наслідками такого визначення.

Програмні результати навчання:

- використовувати фундаментальні закономірності розвитку стандартизації та сертифікації насіння;
- уміти визначати та систематизувати особливості міжнародної стандартизації та сертифікації насіння;
- розуміти основні засади організації існуючих видів стандартизації та сертифікації насіння — вітчизняної та міжнародної;
- демонструвати знання теоретичних та практичних засад функціонування системи стандартизації та сертифікації насіння;
- уміти формувати власне бачення проблеми та перспектив розвитку сучасної системи стандартизації та сертифікації насіння сільськогосподарських рослин;

Компетентності:

- розуміння особливостей теоретичних основ, сутності та принципів стандартизації та сертифікації насіння;
- здатність досліджувати нормативну сутність стандартизації та сертифікації насіння та визначати їх місце у сільському господарстві України в сучасних умовах розвитку аграрного сектору;
- здатність застосовувати знання законодавства у сфері стандартизації та сертифікації насіння, визначати його позитивні моменти та наслідки;
- здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики та моделювання умов здійснення державної та міжнародної сертифікації насіння;

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Сертифікація насіння і садивного матеріалу

Змістовний модуль 1. Поняття та суть сертифікації насіння і садивного матеріалу

Змістовний модуль 2. Порядок здійснення сертифікації насіння та/або садивного матеріалу

Модуль 2. Державні стандарти України на насіння

Змістовний модуль 3 ДСТУ 2240-93 "Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості"

Змістовний модуль 4. ДСТУ 4138-2002 "Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості"

Змістовний модуль 5. ДСТУ 2949-94 "Насіння сільськогосподарських культур. Терміни та визначення"

Модуль 3. Державний контроль насінництва в Україні

Змістовний модуль 6. Державний контроль у сфері насінництва.

Державний контроль у сфері насінництва

Правила ввезення насіння/ садивного матеріалу на територію України

1. Структура навчальної дисципліни, год.

Назви модулів, змістових модулів і тем лекцій	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практ.	самоств.
1	2	3	5	6
Модуль 1. Сертифікація насіння і садивного матеріалу				
ЗМ 1. Поняття та суть сертифікації насіння і садивного матеріалу	12	2	2	8
ЗМ 2. Порядок здійснення сертифікації насіння та/або садивного матеріалу	14	4	4	6
Разом за модулем 1	26	6	6	14
Модуль 2. Державні стандарти України на насіння				
ЗМ 3. ДСТУ 2240-93 "Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості"	14	2	2	10
ЗМ 4. ДСТУ 4138-2002 "Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості".	12	2	2	8
ЗМ 5. ДСТУ 2949-94 "Насіння сільськогосподарських культур. Терміни та визначення"	12	2	2	8
Разом за модулем 2	38	6	6	26
Модуль 3. Державний контроль насінництва в Україні				
ЗМ 6. Державний контроль у сфері насінництва.	26	4	6	16
Разом за модулем 3	26	4	6	16
Усього годин	90	16	18	56

5. Теми практичних занять

№М	№ з/п	Назва теми	Кількість годин
М1	1	Основні терміни та поняття	2
	2	Міжнародна система стандартів у галузі насінництва	2
	3	МК 1	2
М 2	4	Особливості сучасної стандартизації насіння	2
	5	ДСТУ 2240-93. Область застосування та основні положення	2
	6	ДСТУ 4138-2002. Область застосування та основні положення. МК2	2
М 3	7	ДСТУ та ТУ: особливості створення та специфіка застосування	2
	8	МК 3	2
Усього годин			16

6. Самостійна робота

№ М	№ ЗМ	Теми самостійної роботи	Кількість годин
1	ЗМ1	Суть стандартизації та сертифікації	2
2		Сертифікація насіння і садивного матеріалу	2
3		Сертифікат відповідності УкрСЕПРО	2
4		ОЕСР та її правила сертифікації сортів	2
5		Міжнародна система стандартів у галузі насінництва	2
6	ЗМ 2	Державні стандарти України	2
7		Галузеві стандарти України	2
8		Технічні умови	2
9		Обов'язкова сертифікація	2
10		Добровільна сертифікація	2
11	ЗМ 3	Визначення сортових якостей насіння та садивного матеріалу	2
12		Визначення посівних якостей насіння та садивного матеріалу	2
13		Норми якості насіння зернових, зернобобових і круп'яних культур	2
14		Норми якості насіння кукурудзи	2
15		Норми якості насіння олійних, ефіроолійних і технічних культур	2
16		Норми якості насіння соняшника	2
17		Норми якості насіння багаторічних кормових трав	2
18	Норми якості насіння однорічних кормових і медоносних трав	2	
19	ЗМ 4	Упаковка, маркування, транспортування і зберігання насіння	2
20		Карантинні організми, що відсутні на території України	2
21		Перелік отруйних бур'янів	2
22		Перелік шкідників насіння	2
23		Перелік хвороб рослин, що передаються через насіння	2
24	ЗМ	Терміни в насінництві	2
25	5	Визначення в насінництві	2
26	ЗМ 6	Вимоги до якості зерна ячменю	2
27		Вимоги до якості зерна пшениці	2
28	ЗМ	Вимоги до якості зерна тритікале	2
29		Вимоги до якості насіння буряків	2
30	7	Вимоги до якості насіння технічних культур	1

31		Вимоги до якості насіння плодових культур	1
		Разом	60

7. Методи навчання

Вивчення дисципліни здійснюється шляхом проведення лекційних занять, під час проведення практичних робіт, шляхом самостійного опрацювання матеріалу, виконання індивідуального завдання та використання наочних матеріалів.

8. Методи контролю

Виконання завдання на практичних заняттях – 5 балів;

Модульний контроль 1, 2 і 3 – 15 балів;

Відвідування лекцій – 1 бал;

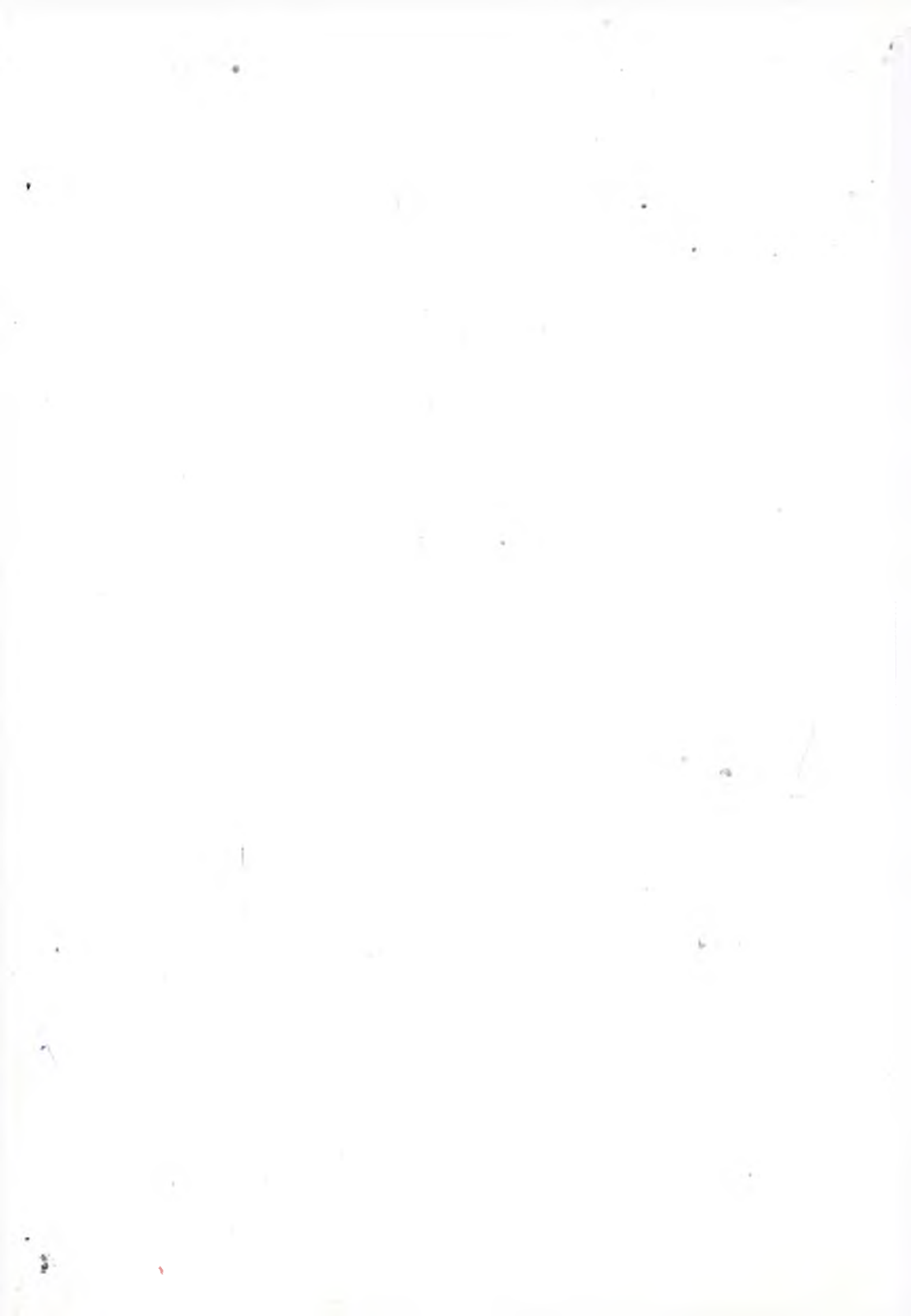
Самостійна робота – 23 бали

9. Розподіл балів, які отримують студенти

	М 1	М 2	М 3	Самостійна робота	Загальна сума балів
Кількість балів за модуль	22	33	22	23	100
у т.ч. за видами робіт					
МК	15	15	15		
- практичні заняття	5	15	5		
виконання СРС					
- відвідування лекцій	2	3	2		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Новак Ж.М., Полянецька І.О., Кошоба С.П. Сертифікація насіння та садивного матеріалу. Теоретичні основи для проведення лабораторних занять з дисципліни «Стандартизація і сертифікація насіння» для студентів спеціальності 201 «Агрономія» спеціалізацій «Селекція і генетика сільськогосподарських культур» та «Насінництво і насіннезнавство» вищих аграрних закладів освіти IV рівня акредитації. – Умань: УНУС, 2017. – 12с.
2. Новак Ж.М. Стандартизація і сертифікація насіння. Методичні рекомендації для індивідуальної роботи студентів з дисципліни «Стандартизація і сертифікація насіння» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 201 «Агрономія» вищих аграрних закладів освіти IV рівня акредитації. – Умань: УНУС, 2018. – 12 с.
3. Новак Ж.М., Кошоба С.П. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Стандартизація і сертифікація насіння» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 201 «Агрономія» вищих аграрних закладів освіти IV рівня акредитації. – Умань: УНУС, 2018. – 15 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Подпратов Г. І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікація продукції рослинництва / Г. І. Подпратов , В. І. Войцехівський , Л. М. Мацейко, В.І.Рожко: посібник. - К. : Арістей, 2004. - 552 с.
2. Бичківський, Р. В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація / Р. В. Бичківський, П. Г. Столярчук, П. Р. Гамула: підручник. – Львів: "Львівська політехніка", 2004. - 560 с.
3. ДСТУ 2240-93 «Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості»
4. ДСТУ 4138-2002 «Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості»
5. ДСТУ 2949-94 "Насіння сільськогосподарських культур. Терміни та визначення"
6. Насінництво й насіннезнавство польових культур / За ред. М.М. Гаврилюка - К.: Аграрна наука, 2007. - 216с.

Допоміжна

1. Коваленко Т. Насінництво під контролем // Агро-бізнес / №17(264) вересень 2013
2. Набок, В. Новая сертификация – новые надежды // Зерно. – 2009. – № 11. – С. 92-96.

12. Інформаційні ресурси

1. minagro.gov.ua
2. www.agro-business.com.ua
3. www.danosha.com.ua/ua/zakupivli/dstu-ta-hosty.html
4. zakon.rada.gov.ua/go/z0094-14
5. www.agro-business.com.ua

13. Матеріально-технічні засоби, необхідні для вивчення дисципліни

1. Державні стандарти України: ДСТУ 2240-93, ДСТУ 4138-02, ДСТУ 2949-94.
2. Бланки документів на насіння (комплект)